

7/31189
62-188

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĐI
İkili Siyasi İőler Genel M¼d¼rl¼Đ¼
(SRGM)

Sayı : 96966339-610-2020/31502122
Konu : Yazılı Soru Önergesi/ Sn. Özg¼r
Özel 7/31189

T¼RKİYE B¼Y¼K MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

İlgi: 02.07.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.00000674707 sayılı yazıları.

Manisa Milletvekili Sayın Özg¼r Özel'in 7/31189 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Mevlüt ÇAVUŞOĞLU
Dıőıőleri Bakanı

Ek: 1

**MANİSA MİLLETVEKİLİ ÖZGÜR ÖZEL'İN SAYIN BAKANIMIZA YÖNELTTİĞİ
7/31189 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

SORU:

5 Mart günü Suriye'nin İdlib eyaletine yönelik olarak, Türkiye ile Rusya arasında imzalanan Moskova Mutakabâtı'na göre İdlib Gerginliği Azaltma Bölgesi'ndeki temas hattı boyunca tüm askeri faaliyetler durdurulmuş, Türk ve Rus devriyeleri ise 15 Mart'ta M4 Karayolu'nun Trumba'dan Ain Al Havr'a kadar olan kesimi boyunca başlatılmıştır.

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, 11 Haziran'da NTV'de katıldığı programda İdlib'de rejimin ve bazı radikal grupların ihlallerini sürdürdüğünü ifade etmiştir.

27 Mayıs günü Teğmen Canbert Tatar, 5 Haziran günü Piyade Uzman Çavuş Ercan Zengin ve Piyade Uzman Çavuş İdris Mağat İdlib'de şehit düşmüştür.

Yine 16 Haziran günü İdlib kentindeki M4 karayolunda gerçekleştirilen 17'nci Türk-Rus Birleşik Kara Devriyesi'nin icrası sırasında niteliği belli olmayan bir patlayıcının infilakı nedeniyle bir Rus askeri devriye aracı hafif hasar görmüştür.

Gerginliğin sürmekte olduğu İdlib'de radikal terör örgütleri faaliyetlerine devam etmektedir. Bölgede, Türkiye'nin desteklediği Suriye Milli Ordusu dışında Heyet Tahrir el-Şam, Hurras al-Din, Türkistan İslami Partisi gibi El Kaide uzantılı güçler bulunmaktadır. El Kaide uzantılı beş terör örgütünün ortak bir operasyon odası oluşturdukları da basına yansımıştır.

İdlib'de meydana gelen TSK'ya yönelik son saldırılarda, önceki uygulamaların aksine saldırıları gerçekleştiren örgütün ismi açıklanmamıştır.

Yaşanan son gelişmeler birlikte değerlendirildiğinde İdlib'deki durumun karmaşık olduğu ve gerginliğin azalmadan devam edeceği açıkça görülmektedir. İdlib'de TSK mensuplarının karşı karşıya olduğu riskler hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin ve kamuoyunun yeterince bilgilendirilmemiş olması şeffaf yönetim ilkelerine açıkça aykırıdır. Bu konuda hem kamuoyunun hem de Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin bilgilendirilmesi gerektiği de açıktır.

Bu bağlamda;

1) İdlib'de Moskova Mutabakatı'nı ihlal edenler kimlerdir? Bu ihlallerin sonlandırılması ve bölgede Moskova Mutabakatı'nın tam olarak uygulanması noktasında ne gibi önlemler alınmaktadır?

2) Moskova Mutabakatı'nda vurgulandığı biçimiyle BM Güvenlik Konseyi tarafından da defalarca terörist olarak tanımlanan grupların ortadan kaldırılması yönünde ne gibi adımlar atılmıştır?

CEVAP:

Sayın Cumhurbaşkanımızın 5 Mart 2020 tarihli Moskova ziyaretleri vesilesiyle iki ülke Milli Savunma Bakanları arasında imzalanan İdlip Gerginliği Azaltma Bölgesi'ndeki Durumun İstikrarlaştırılmasına İlişkin Muhtıraya Ek Protokol uyarınca bölgede ateşkes sağlanmıştır.

Türk ve Rus askeri heyetleri arasında 13 Mart 2020 tarihinde yapılan görüşmelerde Ek Protokol'ün Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar üzerinde mutabık kalınmıştır. Bu esaslar doğrultusunda, M4 karayolu üzerindeki ortak devriye faaliyetlerine 15 Mart 2020 tarihinde başlanmıştır. 9 Temmuz 2020 tarihi itibarıyla 20 ortak devriye faaliyeti icra edilmiştir.

Bölgedeki ateşkes münferit ihlallere rağmen korunmaktadır. Ateşkesin sürdürülebilir hale getirilmesinde ve İdlip'te kalıcı sükunet ile istikrarın sağlanmasında bölgedeki TSK mevcudiyeti ve caydırıcılığı önemli rol oynamaktadır. Bu caydırıcılık sadece rejim ve destekçilerine yönelik değil, radikal unsurlara karşı da etkin şekilde işletilmektedir.

İdlip'te sağlanan nispi sükunet ortamı sayesinde, Ek Protokol'ün imzalanmasından önceki dönemde vuku bulan rejim saldırıları nedeniyle yerlerinden edilen Suriyelilerin yaklaşık 300 bini evlerine geri dönebilmiştir. Böylece, ülkemize yönelik yeni bir kitlesel göç riskinin önü alınmıştır. Nispi sükunet ortamı, ayrıca, sahadaki insani durumun iyileştirilmesi ve Suriye'deki ihtilafa son verecek olan siyasi sürecin ilerletilmesi için gerekli koşulların sağlanmasına da hizmet etmektedir.

Ülkemizin İdlip'teki sükunetin korunması ve ateşkesin kalıcı hale getirilmesine yönelik çabaları kararlılıkla sürecektir.